

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/549/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7811205177
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7811205177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej v spore žalobcu V. s.r.o., so sídlom S., W. jednoty 8, H.: 31 734 251, proti žalovanému V. X., s.r.o., so sídlom O., G. 10, IČO: 44 566 972, práv. zast. AKMN s. r. o., so sídlom Bratislava, Einsteinova 25, IČO: 36864463, o neplatnosť právneho úkonu a o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 11C 73/2011-515 z 29.6.2015 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

N e p r i p ú ť a zmenu petitu žaloby.

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému priznáva náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) konanie proti pôvodne žalovanému W., zastavil z dôvodu, že spoločnosť zanikla a dňa 15.2.2015 bola ex offio vymazaná z obchodného registra, rozsudkom žalobu proti ďalšiemu žalovanému zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v sume 23.144,45 € do troch od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa pôvodne žalobca domáhal, aby súd určil, že sú voči nemu právne neúčinné kúpna zmluva uzavretá dňa 3.7.2008 medzi R.U..T, a.s. so sídlom I. 3, IČO: 36 187 208 ako predávajúcim a B. s.r.o., so sídlom V. jazdiarni 1, S., IČO: 31 710 026, kúpna zmluva uzavretá dňa 9.2.2009 medzi B. s.r.o., V. jazdiarni 1, S., IČO: 31 710 026 ako predávajúcim a V. S. s.r.o., so sídlom I. 77, IČO: 44 566 921 ako kupujúcim, kúpna zmluva uzavretá dňa 25.8.2009 medzi V. S. s.r.o., so sídlom I. 77, IČO: 44 566 921 ako predávajúcim a B. s.r.o., so sídlom V. jazdiarni 1, S., IČO: 31 710 026, ako kupujúcim, kúpna zmluva uzavretá dňa 22.9.2009 medzi B. s.r.o., so sídlom V. jazdiarni 1, S., IČO: 31 710 026 ako predávajúcim a B. S., s.r.o. so sídlom D. XX, S., IČO: 44 566 972 ako kupujúcim, predmetom ktorých bol predaj nehnuteľností: sklad s kotolňou súp. č. XXX stojaci na parc. reg. "C" č. XXX, sklad - trafostanica súp. č. XXX stojaci na parc. reg. "C" č. XXX, ďalej parc. reg. "C" č. XXX- zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parc. reg. "C" č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parc. reg. "C" č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², parc. reg. "C" č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², všetko zapísané na LV č. XXXX, k.ú X. nad I.. V. podaním z 28.7.2011 navrhol žalobca opravu petitu a to jednak nesprávneho parcelného čísla, ktoré malo správne znieť parc.reg. „C“ č. XXX/X a tiež zmenu petitu žaloby, podľa ktorej sa domáhal vyslovenia absolútnej neplatnosti označených kúpnych zmlúv a súčasne určenia, že spoločnosť W. S., a.s., so sídlom S., U. XX, IČO: 36 187 208 je vlastníkom nehnuteľností sklad s kotolňou súp.č. XXX stojaci na parc. reg. "C" č. XXX, sklad - trafostanica súp.č. XXX stojaci na parc. reg. "C" č. XXX, ďalej parc. reg. "C" č. XXX- zastavané

plochy a nádvoria o výmere XXX m², parc. reg. "C" č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parc. reg. "C" č. L./X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², parc. reg. "C" č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², všetko zapísané na J. XXXX, k.ú. X. nad I.. G. sa domáhal aj určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy z 3.7.2008 uzavretej medzi spoločnosťou W. S., a. s. (pôvodný žalovaný 1/, v súčasnosti vymazaný z Obchodného registra) a spoločnosťou Q. S., s.r.o. (pôvodný žalovaný 2/, v súčasnosti vymazaný z Obchodného registra), na ktorú nadväzovali ďalšie právne úkony, a to kúpna zmluva zo dňa 9.2.2009 medzi spoločnosťou Q. S., s.r.o. a Z. stav, s.r.o. (bývalý žalovaný 3/, v súčasnosti vymazaný z Obchodného registra), kúpna zmluva zo dňa 25.8.2009, ktorou bola sporná nehnuteľnosť spätne prevedená spoločnosťou Z. stav s. r. o. do vlastníctva spoločnosti Q. S., s.r.o. a kúpna zmluva z 22.9. 2009 medzi Q. S., s.r.o. a pôvodne žalovaným 4/, v súčasnosti už len jediným žalovaným. Žalobca mal za to, že kúpna zmluva z 3.7.2008 je absolútne neplatným právnym úkonom, a z toho dôvodu sú neplatné aj ďalšie nadväzujúce prevody vlastníctva.

3. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že Okresný súd Košice I. vydal dňa 14.10.2010 rozsudok, ktorým zaviazal žalovaného 1/ zaplatiť spoločnosti O. J. & E., so sídlom O., sumu 12.583 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne, od 8.4.2009 do zaplatenia a náhradu trov vo výške 2.064,28 €. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9.12.2010 a vykonateľnosť 14.12.2010. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo 16.3.2011, bola pohľadávka postúpená žalobcovi. Keďže žalovaný si nesplnil povinnosť uloženú rozsudkom, podal žalobca návrh na vykonanie exekúcie. Exekučné konanie sa vedie na Exekútorskom úrade JUDr. Zuzany Papcunovej, pod sp. zn. EX 302/2011. Súdna exekútorka konštatovala, že žalovaný 1/ nedisponuje žiadnym majetkom. Žalobca zistil, že do 8.7.2008 žalovaný 1/ vykonával podnikateľskú činnosť pod obchodným menom R.A.T., a. s. a bol vlastníkom nehnuteľností vedených na LV č. XXXX, k.ú. X. nad I.: sklad s kotolňou súp. č. XXX, na parc. reg. „C“ č. XXX a sklad - trafostanica, súp. č. XXX, na parc. reg. „C“ č. XXX, na parc. reg. „C“ č. XXX - zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m², na parc. reg. „C“ č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², na parc. reg. „C“ č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², na parc. reg. „C“ č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m². W. R.A.T. uzavrela dňa X.X.XXXX kúpnu zmluvu so spoločnosťou B. s.r.o., ktorá v čase podania žaloby pôsobila už pod obchodným menom Q. S., s.r.o. (pôvodne žalovaný 2/). Predmetom bol predaj nehnuteľností za kúpnu cenu 43.000. 000,- SK (1.427.338,51 €). Po uzavretí zmluvy žalovaný 1/ vstúpil do likvidácie. J. bola H.. P. Q., ktorá bola súčasne spoločníčkou a konateľkou žalovaného 2/ Q. Košice, s.r.o., spolu s H.. A. Q., ktorý uzatváral za pôvodne žalovaného 2/ kúpnu zmluvu dňa 3.7.2008. Pôvodne žalovaný 2/ previedol nehnuteľnosti kúpnu zmluvou z 9.2.2009 do vlastníctva V. S., s.r.o, ktorá v čase podania žaloby podnikala pod obchodným menom Z. stav s.r.o. (pôvodne žalovaný 3/), za kúpnu cenu 790.000 €. Z výpisu z Obchodného registra vyplýva, že žalovaný 3/ vznikol 30.1.2009. V čase vzniku bola jedinou spoločníčkou a konateľkou Ing. P. Q., ktorá za pôvodného žalovaného 3/ podpisovala kúpnu zmluvu s konateľom Ing. Q., ktorý podpisoval kúpnu zmluvu za žalovaného 2/. K reálnemu plneniu zo strany žalovaného 3/ nedošlo. Následne žalovaný 3/ previedol tieto nehnuteľnosti spätne žalovanému 2/ za cenu 790.000 € kúpnu zmluvou z 25.8.2009. Za žalovaného 3/ zmluvu podpisoval Ing. Q. a za žalovaného 2/ Ing. P. Q.. Kúpna cena nebola zaplatená. Žalovaný 2/ kúpnu zmluvou z 22.9.2009 previedol následne nehnuteľnosti spoločnosti B. S., v súčasnosti podnikajúcu pod obchodným menom V. X. s.r.o. (pôvodný žalovaný 4/), za kúpnu cenu 790.000 €. Jediným spoločníkom a konateľom žalovaného tohto žalovaného bol od 18.9.2009 Ing. A. Q.. Ten podpisoval kúpnu zmluvu za žalovaného 2/, aj za žalovaného 4/. Do 17.9.2009 bola jediným spoločníkom a konateľom Ing. P. Q., ani v tomto prípade kúpna cena nebola zaplatená. Žalobca mal za to, že uvedenými úkonmi došlo k ukráteniu veriteľa, nakoľko v súčasnosti sa nemôže už domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z majetku žalovaného 1/, z dôvodu vyššie uvedených právnych úkonov, súvisiacich s prevodmi vlastníctva.

4. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že odplatnosť zmlúv bola len predstieraná, pri uzavretí prvej kúpnej zmluvy sa nejednalo o právny úkon predstieraný, a jeho účelom nebolo ukraťovať uspokojenie pohľadávok veriteľov spoločnosti W. S. s.r.o. Právny úkon bol urobený v predpísanej forme, so všetkými náležitosťami, preto je platný a účinný, nie sú dané podmienky pre jeho odporovanie.

5. Počas konania pred súdom prvej inštancie došlo k zlúčeniu spoločnosti Z. stav s.r.o. so spoločnosťou Q. Košice s.r.o. W. Z. stav s.r.o. zanikla dňa 31.7.2012. Konkurz na majetok úpadcu spoločnosť W. S., a.s. bol vyhlásený právoplatne dňa 24.5.2013. Uznesením 11C 73/2011 z 22.3.2013 súd po späťvzatí konanie zastavil proti pôvodne žalovanému 3/ Z. stav s.r.o. a súčasne pripustil zmenu žaloby na strane

žalovaných tak, že žalovaným 1/ bola spoločnosť W. S., a.s., žalovaným 2/ Q. S., s.r.o. a 3/ V. X. s.r.o. G. 2/ bol vymazaný z Obchodného registra, preto súd uznesením 11C 73/2011-379 z 23.5.2014 zastavil voči nemu konanie. W. W. S., a.s. bola vymazaná z Obchodného registra 15.2.2015, preto aj proti tomuto žalovanému súd konanie zastavil podľa § 104, § 107 ods. 1 O.s.p. Okruh účastníkov tak tvorí žalobca V. s.r.o. a žalovaný V. X., s.r.o.

6. Súd konštatoval, že žalobca je aktívne legitimovaný vo veci, reprodukoval výpovede účastníkov, svedkov H.. B. B., Ing. P. Q., oboznámil výpoveď svedka Ing. B. G. v konaní 10C 93/2011, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, opísal zistenia vyplývajúce z jednotlivých kúpnych zmlúv, uviedol podstatné zistenia z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1356/4-OJP-KE 2010 a vzhľadom na to, že ide o určovaciu žalobu z úradnej povinnosti posudzoval naliehavý právny záujem na podanej žalobe podľa § 80 písm. c/ O.s.p. a ďalej vec právne posudzoval podľa § 5 ods. 2, § 34 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností, § 75a Obchodného zákonníka a dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, ktorý chýbal vo vzťahu ku každému určujúcemu výroku.

7. Podľa názoru súdu pri posudzovaní existencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy je potrebné vychádzať z ustanovenia § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam. V zmysle ustanovenia § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona (po zmene v zmysle novely zákona č. 384/2008 Z.z.) kataster nehnuteľností v prípade právoplatného rozsudku určujúceho neplatnosť právneho úkonu vyznačí stav pred týmto právnym úkonom, aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Má sa tým dosiahnuť stav želanej právnej istoty žalobcov. V tejto súvislosti uviedol, že v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu alebo na zánik práv k nehnuteľnostiam. Ide o druh zápisu do katastra nehnuteľností, ktorý nemá právotvorný ale iba evidenčný charakter. Nie je daný naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe o neplatnosť úkonu s poukazom na ust. § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 a ust. § 5 ods. 2 uvedeného zákona a to aj za predpokladu, že od 1.10.2008 môže kataster vyznačiť stav pred napadnutým právnym úkonom v prípade, že právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Údaje o právach zaznamenávaných do katastra sa týkajú právnych vzťahov, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli mimo sféry pôsobenia správ katastra, na základe iných právnych skutočností. To znamená, že aj v prípade určení neplatnosti kúpnych zmlúv jedinou možnosťou ochrany práva žalobcu by bola žaloba o určenie vlastníckeho práva.

8. Súd s poukazom na ust. §75a Obchodného zákonníka(ďalej aj „ObZ) a vychádzajúc zo skutočnosti, že spoločnosť W. S. a.s. zanikla výmazom z obchodného registra dňa 15.2.2015 uviedol, že aj za predpokladu, že by bola skonštatovaná neplatnosť označených kúpnych zmlúv, pohľadávka by sa mohla obnoviť voči pôvodnému žalovanému 1/ (SQ., a.s.), avšak až rozhodnutím súdu o dodatočnej likvidácii. Pokiaľ by bolo také rozhodnutie vydané, petit žaloby by musel rešpektovať pri návrhu na určenie nehnuteľností do vlastníctva spoločnosti W. S., a.s., právny režim vyplývajúci z ust. § 75a ObZ. Vychádzajúc z uvedeného súd uzavrel, že petit žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam sformulovaný žalobcom bol nesprávny, a keďže petit žaloby naformuloval žalobca, ktorý bol zastúpený advokátom, nebol zo strany súdu žiaden dôvod na postup podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p., pretože poučenie by v takomto prípade presahovalo poučovaciu povinnosť súdu. Vzhľadom k výmazu spoločnosti, nie je možné určiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam neexistujúcej spoločnosti. Jedinou možnosťou ochrany práv žalobcu bolo žiadať o určenie, že spoločnosť SMS S., a.s. bola ku dňu jej zániku vlastníkom nehnuteľných vecí a nehnuteľnosti patria do majetku vymazanej spoločnosti, o ktorom je možné vykonať dodatočnú likvidáciu podľa ust. § 75a ObZ (uznesenie Najvyššieho súdu SR s. zn.: 6Cdo 125/2011 z 20.12.2011).

9. Súd uviedol, že v podanej žalobe žalobca pôvodne žiadal aj vyslovenie neúčinnosti právnych úkonov súvisiacich s prevodom vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. V následnej oprave petitu zo dňa 28.7.2011 návrh na vyslovenie neúčinnosti nezahrnul do petitu, žiadal len vyslovenie neplatnosti zmlúv a určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam.

10. Súd zdôraznil, že žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Pokiaľ ide o pôvodne namietanú odporovateľnosť, po citácii § 42a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) konštatoval, že spoločným základným predpokladom odporovateľnosti právnych úkonov je, že právnym úkonom došlo k skráteniu uspokojenia veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky, pričom

ukracovanie predpokladá kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka, na strane dlžníka musí ísť o úmyselné konanie s cieľom ukrátiť svojho veriteľa a súčasne druhej strane odporovateľného právneho úkonu musí byť úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa známy (žalovaný o tomto úmysle dlžníka v čase, kedy bol právny úkon urobený, vedel alebo musel vedieť). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere je na veriteľovi - v danom prípade na žalobcovi. Skutočnosť, že žalobca má voči dlžníkom vymáhateľnú pohľadávku, ktorá je predmetom exekúcie, sama o sebe ešte nedokazuje úmysel dlžníkov odporovaným právny úkonom ukrátiť žalobcu ako veriteľa. Súd konštatoval, že namietaná odporovateľnosť úkonu - prevod vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou z 3.7.2008 je nedôvodná pre nepreukázaný úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, pretože dlžník bol obmedzený záložným právom v nakladaní s nehnuteľnosťami. Uspokojenie nároku zabezpečeného záložným právom má prednosť pre pohľadávky veriteľov, ktorí nemajú svoje pohľadávky zabezpečené záložným právom. V tomto prípade úmysel ukrátiť žalobcu nebol preukázaný už aj z dôvodu, že právny predchodca žalobcu nadobudol pohľadávku až rozsudkom Okresného súdu Košice I. sp. zn. 32Cb/79/2009-84 zo 14.10.2010, právoplatným 9. 12.2010, vykonateľným 14.12.2010, pričom z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že žalovaný prestal riadne a včas uhrádzať leasingové splátky, čo bolo dôvodom odstúpenia od zmluvy dňa 12.1.2009. Tento akt sa datoval do obdobia niekoľko mesiacov po uzavretí kúpnej zmluvy zo dňa 3.7.2008. Za daného stavu úkon spojený s uzavretím kúpnej zmluvy z 3.7.2008 nesplňa zákonné podmienky pre vyslovenie jeho neúčinnosti.

11. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a neúspešného žalobcu zaviazal nahradiť trovy konania úspešnému žalovanému vo výške 23.144,45 €.

12. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p., pretože súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navyše postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhol, aby odvolací súd pripustil zmenu petitu v znení, ktoré konkretizoval a následne napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 2684/2007 namietal, že prvostupňový súd mal ex offo skúmať absolútnu neplatnosť zmluvy, čo potvrdzuje aj zaužívaná súdna prax. Vzhľadom na to, že súd vôbec neskúmal platnosť spornej zmluvy a žalobu zamietol len z procesného dôvodu, odňal mu možnosť konať pred súdom, nakoľko súd sa vôbec nezaoberal vykonanými dôkazmi. Mal za to, že petit žaloby formuloval správne, nakoľko v čase podania žaloby spoločnosť SMS Košice a.s. existovala a na jej majetok ešte nebol ani vyhlásený konkurz. Hoci táto spoločnosť následne bola vymazaná z obchodného registra, nebolo jeho povinnosťou žalobný návrh meniť a súdu nič nebránilo rozhodovať o pôvodnom petite žaloby, keďže vždy môže účastníkovi priznať menej, než čoho sa domáha. Citujúc z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 219/2007 vytykal súdu prílišný formalizmus, keď žalobu zamietol z dôvodu nesprávne formulovaného petitu bez toho, aby sa zaoberal neplatnosťou právnych úkonov. Keďže kataster nehnuteľností je evidenčným a nie právotvorným orgánom, jeho úlohou by bolo premietnuť výrok rozsudku do evidencie nehnuteľností, a tak by nebol ani oprávnený skúmať, či spoločnosť, v prospech ktorej bolo určené vlastnícke právo existuje alebo nie, ale podľa údajov rozsudku by zapísal vlastnícke právo v prospech tejto spoločnosti. Tvrdenie súdu o chýbajúcom naliehavom právnom záujme je podľa neho nezrozumiteľné a nesprávne, ako aj nedostatočne odôvodnené. Odvolaciemu súdu navrhol, aby pripustil zmenu petitu tak, že určí, že vlastníkom sporných nehnuteľností (konkretizovaných v odvolaní) bola ku dňu výmazu z obchodného registra spoločnosť SMS Košice a.s. Súdu tiež vytkol, že v odôvodnení rozhodnutia sa venoval otázke odporovateľnosti právneho úkonu, pričom on počas konania oveľa zásadnejšie poukazyval na neplatnosť kúpnej zmluvy a navrhoval určiť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, čomu však súd nevenoval vážnejšiu pozornosť.

13. V písomnom podaní doručenom súdu 8.9.2015 žalobca uviedol, že po podaní odvolania sa oboznámil s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS. 361/2010 zo 14.9.2011 a s jeho právnou vetou, potvrdzujúcou prílišný formalizmus súdu pri rozhodovaní veci, ktorým postupom bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces.

14. Žalovaný v rozsiahlom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Trval na tom, že obchodná spoločnosť SMS Košice a.s. nie je, lebo bola vymazaná z obchodného registra, ako subjekt práva zanikla, a teda nie je možné v tomto konaní určiť, že jej patrí nejaké právo. Ak teda neexistuje skutkový a právny

stav, z ktorého by bolo možné dovodiť právne dôvody žaloby, tak nemôže byť daný ani naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu musela viesť k zamietnutiu žaloby. Je pritom nutné, aby naliehavý právny záujem jestvoval nielen v čase rozhodovania súdu prvej inštancie ale aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Aj keď povinnosťou súdu nie je doslovne prevziať petít žaloby, v danej veci dispozičné oprávnenie súdu bolo limitované ust. § 153 ods. 2 O.s.p. a súd vlastnou zmenou petítu v zmysle predstáv žalobcu by nedôvodne zvýhodnil len jedného z účastníkov konania, a to napriek tomu, že žalobca bol zastúpený advokátom. Aj keby súd vecne posudzoval namietané prevody nehnuteľností, tieto by musel vyhodnotiť ako platné a účinné, keďže neboli vykonané v úmysle ukrátiť veriteľov W. S. a.s.

15. Žalobca v písomnom vyjadrení k podaniu žalovaného zotrval na skutočnostiach uvedených už v odvolaní a opakovane navrhol, aby odvolací súd pripustil ním navrhovanú zmenu petítu a napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie.

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil dňa 27.4.2017 na úradnej tabuli súdu v súlade s § 378 a § 219 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Žalobca podával odvolanie v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30.6.2016) a odvolací súd vec prejednával v čase účinnosti zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (účinného od 1.7.2016).

18. Podľa ust. § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

19. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Žalobca svoje odvolanie odôvodnil poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/, d/, f/ O.s.p. účinného do 30.6.2016.

21. Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. je daný vtedy, ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a/ až h/ O.s.p. - a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, h/ súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, i/sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, j/ bol odvolacím súdom schválený zmier).

22. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v prejednávanej nie je daný, pretože odvolací súd pri preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo nezistil žiadne vady uvedené v § 221 ods. 1 písm. a/ až h/ O.s.p.

23. Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú

vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p. a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

24. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až 135 O.s.p.

25. K odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

26. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanej veci odvolacie dôvody uplatnené odvolateľom nie sú dôvodné.

27. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie i s dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O. s. p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok vo veci nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

28. Žalobca v odvolaní uvádza skutočnosti a námietky, ktoré nie sú spôsobilé spochybníť správnosť zistených skutočností, hodnotenia dôkazov, právneho posúdenia veci, a neumožňujú ani záver, že by v konaní bola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom, resp. že konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie. Odvolateľ neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by preňho ako žalobcu privodili priaznivé rozhodnutie. Dôvody, ktoré uviedol v odvolaní, uvádzal už aj v konaní pred súdom prvej inštancie stupňa a s týmito sa tento dôsledne vysporiadal a tieto nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť výroku napadnutého rozsudku z hľadiska zistených skutočností (skutkového stavu) a právneho posúdenia veci.

29. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené odňatie možnosti konať pred súdom, odvolací súd dodáva, že vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť najmä procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza, napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní, v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu (nepredvolanie alebo oneskorené predvolanie), neposkytnutie poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 101 ods. 1 O.s.p.) alebo poučenie o dôkaznej povinnosti (§ 120 ods. 1 prvá veta O.s.p.), rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, aj keď na to neboli splnené podmienky a pod. Vadou konania môže byť aj okolnosť vzťahujúca sa na vykonávanie dokazovania, pokiaľ pri dokazovaní nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, napr. ak súd nevykonal dokazovanie na pojednávaní (§ 122 ods. 1 O.s.p.), svedok nebol riadne poučený, listinný dôkaz nebol vykonaný spôsobom ustanoveným v § 129 ods.1 O.s.p., účastníkovi nebolo poskytnuté právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.) a pod.

30. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom, môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

31. Ani tento odvolací dôvod podľa (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) nie je daný, pretože odvolací súd pri preskúmaní rozhodnutia súdu a konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo nezistil žiadne procesné vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

32. Rozsudok v danom prípade nie je možné vyhodnotiť ako nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, nakoľko súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol všetky skutočnosti požadované v § 157 ods. 2 O.s.p., pričom pri každej jednotlivej skutočnosti - skutkovom zistení stručne a jasne uviedol ako ku svojmu záveru dospel a ako jednotlivé dôkazy v súlade s § 132 až § 135 O.s.p. hodnotil. Rovnako súd prvej inštancie jednotlivé preukázané skutkové zistenia premietol do záverov o skutkovom stave veci - do tzv. skutkovej vety, na ktoré nadviazal právne posúdenie veci. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, ktoré sú vo vzájomnom súlade, pričom súd sa vypořiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami súvisiacimi s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatneným nárokom a obranou proti uplatnenému nároku.

33. Súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, keď mal za to, že nemožno určiť vlastníctvo spoločnosti W. S. a.s. k sporným nehnuteľnostiam, keďže táto obchodná spoločnosť zanikla a bola vymazaná z obchodného registra. Vzhľadom na žalobcom formulovaný petit, priebeh konania a odvolacie námietky aj pre správne rozhodnutie odvolacieho súdu bolo podstatné zodpovedanie otázky, či žalobcom navrhnutý petit obstojí a či na požadovanom určení má tento naliehavý právny záujem.

34. Je nesporné, že žalobca navrhol určiť okrem iného neplatnosť súvisiacich kúpnych zmlúv, čo malo vyústiť následne do určenia nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. X. nad I. do vlastníctva obchodnej spoločnosti W. S. a.s.. K. je sporné ani to, že spoločnosť SMS S., a.s. zanikla a dňa 15.2.2015 bola ex offo vymazaná z obchodného registra na základe uznesenia Okresného súdu Košice I č.k. 31K/59/2012-146 z 2.4.2014. Podľa zaužívanej súdnej praxe aj keby sa objavil majetok tohto zaniknutého subjektu a pripadala by do úvahy jeho dodatočná likvidácia, ani tak by sa neobnovila právna subjektivita už neexistujúcej spoločnosti a v prípade dodatočnej likvidácie by išlo len o vypořiadanie dodatočne objaveného majetku zaniknutého subjektu, pričom subjektom, ktorý by bol povinný uspokojiť z tohto majetku pohľadávky veriteľov zaniknutej spoločnosti, by bol súdom vymenovaný likvidátor. Inak povedané, spoločnosť W. S., a.s. neodvolateľne stratila právnu subjektivitu a je vylúčené jej obnovenie. S tým súvisí aj problém, či určovacím výrokom možno deklarovať vlastníctvo vymazanej spoločnosti k nehnuteľnostiam.

35. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že to možné nie je a s jeho právnym názorom súhlasí aj odvolací súd. Nakoľko práva k predmetným nehnuteľnostiam boli dotknuté ďalšími právnymi zmenami, jedinou možnosťou ochrany práva žalobcu mohla byť žaloba o určenie, že spoločnosť W. S., a.s. (dňom 15.2.2015 vymazaná z obchodného registra) bola ku dňu zániku vlastníkom sporných nehnuteľností a tieto, ako patriace do majetku vymazanej spoločnosti, by podliehali dodatočnej likvidácii podľa § 75a Obchodného zákonníka.

36. Sporové konanie, akým je aj toto konanie, súd nezačal z úradnej moci, resp. z vlastnej iniciatívy, ale na podnet účastníka - žalobcu. V týchto konaniach je zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôsobil po stránke formulačnej a obsahovej § 79 ods. 1 O.s.p.

37. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je žalobný návrh (petit). V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť výrokov rozsudkov. Presný a určitý petit je síce pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch (§ 153 ods. 2 O.s.p.), to však v plnom rozsahu platí len z hľadiska obsahu petitu a podstaty zmyslu toho, čoho sa žalobca v konaní domáha. V žiadnom prípade to ale

neznamená, že by súd pri svojom rozhodovaní bol do najmenších podrobností viazaný výrazovými prostriedkami použitými v texte petitu alebo jeho doslovným znením (vrátane slov, slovných spojení, ba dokonca aj eventuálnych gramatických chýb) a že by sa prípadnou odlišnou formuláciou výroku svojho rozhodnutia, než zodpovedá doslovnému zneniu žalobného petitu, dopúšťal procesnej vady. Naopak tam, kde je to potrebné, je dokonca povinnosťou súdu upraviť formulačne petit žaloby tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia.

38. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 79 ods. 1 nevyžadoval, aby žalobca po stránke formálnej do najmenších podrobností formuloval návrh budúceho výroku súdneho rozhodnutia. Z jeho doslovného znenia je zrejmé, že za postačujúce považuje, ak žalobca v žalobe vyjadrí podstatu (zmysel) toho, čoho sa v konaní na základe opísaného skutkového stavu domáha. Petit žaloby, tak ako žalobca formuluje v podanej žalobe alebo neskôr v priebehu konania, je súd povinný posudzovať čisto z hľadiska obsahového (t.j. či je v žalobe dostatočne presne, určito a zrozumiteľne vyjadrené, čo žalobca žiada). Súd do výroku svojho rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby, môže v ňom vykonať také zásahy, ktoré zachovávajú podstatu petitu a nemenia jeho zmysel.

39. Žalobca žalobný petit formuloval celkom jednoznačne a spôsobom, ktorý nevzbudzoval pochybnosti o tom, ako mal súd rozhodnúť a určite navrhnutý petit nebolo možné považovať za nepresný, neurčitý alebo nezrozumiteľný, aby prichádzal do úvahy postup podľa § 43 ods. 1 O.s.p. Naopak žalobca opísal rozhodujúce skutočnosti, k návrhu pripojil listinné dôkazy a z ním formulovaného petitu bolo zrejmé, čoho sa domáha. Ak účastník (žalobca v čase podania žaloby bol zastúpený advokátom, zastúpenie trvalo počas celého konania pred súdom prvej inštancie a dohoda o ukončení zastúpenia súdu bola oznámená až 14.8.2015 - viď. č.l. 538) vymedzil nesprávne predmet konania a na základe toho naformuloval aj znenie petitu (o určenie, že obchodná spoločnosť SMS Košice, a.s. je vlastníčkou nehnuteľností namiesto určenia, že nehnuteľnosti patria do majetku vymazanej spoločnosti) nereagujúc na zmenenú situáciu, nemožno vytknúť súdu prvej inštancie, ak takúto žalobu zamietol. Pokiaľ by súd poučil žalobcu ohľadne naformulovania správneho znenia petitu žaloby, a teda vymedzil inak predmet konania, takéto poučenie by presiahlo poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 O.s.p. a bolo by v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení bol tak správnym dôvodom pre zamietnutie žaloby. Navrhovaný petit z vyššie uvedených dôvodov nemôže obstať a súd svojím rozhodnutím nemôže určiť, že obchodná spoločnosť, ktorá s výmazom z obchodného registra stratila subjektivitu, je vlastníčkou akýchkoľvek nehnuteľných vecí. Neobstojí názor odvolateľa, že ide len o akýsi drobný formulačný rozdiel, ktorý aj sám súd mohol upraviť a petit inak formulovať. Z hľadiska gramatiky, logiky, či právnych účinkov je totiž diametrálny rozdiel v určení, že vlastníkom nehnuteľností je zaniknutá obchodná spoločnosť, alebo že takéto nehnuteľnosti patria do majetku vymazanej spoločnosti. V danej súvislosti nie je použiteľný ani princíp „od väčšieho k menšiemu“ (a maiori ad minus), slúžiaci k logickému výkladu v právnej interpretácii, ktorý sám osebe nemôže preklenúť významný rozdiel dvoch odlišných petitov, na ktorých podstatnom formulovaní z povahy vecí, sa môže podieľať len (výlučne) žalobca, ako „pán sporu“.

40. Súd prvej inštancie sa správne a výstižne vypořiadal aj s namietanou odporovateľnosťou právnych úkonov a jeho závery v tejto časti odvolateľ žiadnym spôsobom ani nerozporoval.

41. Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

42. Odvolací súd nepripustil žalobcom v odvolacom konaní navrhovanú zmenu žalobného petitu, pretože žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 CSP).

43. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 os. 1 CSP, a pretože žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, úspešnému žalovanému bol priznaný nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

44. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.